

JĒZUS – SKOLOTĀJU SKOLOTĀJS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Lūk. 8:22-25, 4:31-37, 6:20-49, 8:19-21, 10:25-37, 5. Moz. 6:5.

ATMIŅAS PANTS:

“Tie bija izbrīnījušies par viņa mācību, jo viņa vārdi bija vareni.” (Lūk. 4:32)

«**R**ad Kristus nāca uz zemi, cilvēce likās ātri tuvojamies savam viszemākajam stāvoklim. Paši sabiedrības pamati bija sašķobīti. Dzīve bija kļuvusi neīsta un mākslota. [...] Noguruši no teikām un meliem, mēģinādami nedomāt, cilvēki pievērsās neticībai un materiālismam. Izmezdami no saviem aprēķiniem mūžību, viņi dzīvoja tagadnei.

Beiguši atzīt dievišķīgo, viņi beidza cienīt arī cilvēcīgo. Pasaulē zuda taisnīgums, godprātība, skaidrība un līdzjūtība. Nežēlīga mantrausība un visu apslāpētāja godkāriba radīja vispārēju neuzticību. Kā sapni vai kā teiku aizmeta projām pienākuma jēdzienu, domu par to, ka stiprais ir parādā vājajam, ideju par cilvēcīgo cieņu un cilvēcīgām tiesībām. Vienkāršos ļaudis uzskatīja kā nastu nesējus lopiņus, kā darba rīkus, vai arī kā pakāpienus savai godkāribai. Pēc bagātībām, varas, ērtībām un baudkāres dzinās kā pēc augstākajiem labumiem. Laikmetu raksturoja fiziska deģenerācija, prāta aptumsums un garīga nāve.” (E. Vaita “Audzināšana”, 74., 75. lpp.)

Zinot šo vēsturisko kontekstu, mēs varam labāk saprast, kāpēc Jēzus mācība bija tieši tāda.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 30. maijā!

Jēzus autoritāte

Kā ārsts un zinātnieks Lūka saprata autoritātes lomu. Viņš zināja filozofijas autoritāti grieķu izglītībā un zinātnē. Viņš zināja romiešu likuma autoritāti civilos jautājumos un valdības darbībā. Būdams Pāvila ceļabiedrs, viņš zināja par garīdznieku autoritāti, ko apustulis ieviesa jaundibinātajās draudzēs. Tādējādi Lūka saprata, ka autoritāte ir pamats cilvēka pozīcijām, institūcijas lomai, valsts pārvaldei un skolotāja attiecībām ar saviem sekotājiem. Tā kā viņam bija bijusi saskarsme ar visu veidu autoritātēm visos varas līmeņos, Lūka līdzdalīja saviem lasītājiem, ka Jēzus un Viņa autoritāte ir kaut kas nesalīdzināms. Dzimis galdnieka ģimenē, 30 gadus dzīvojis nelielā Galilejas pilsētiņā Nācuretē, pēc pasaules standartiem ne ar ko īpašu neizcēlies, Jēzus ar Savu mācību un kalpošanu stājās pretī ikvienam – romiešu valdniekiem, jūdu zinātniekiem, rabīniem, vienkāršajiem ļaudīm, laicīgajām un reliģiskajām varām. Viņa dzimtās pilsētas ļaudis "brīnījās par žēlastības vārdiem, kas nāca no Viņa mutes" (Lūk. 4:22). Reiz Viņš deva cerību Naines atraītni, uzmodinādams viņas mirušo dēlu (Lūk. 7:11-17). Visa pilsēta trīcēja aiz bailēm un izsaucās: "Dievs ir atnācis pie Saviem ļaudīm." (16. p.) Jēzus vara pār dzīvību un nāvi sacēla kājās ne tikai Naini, bet arī "Jūdeju un tās apgabalu" (16., 17. p.).

Izlasi Lūk. 8:22-25, 4:31-37, 5:24-26, 7:49, 12:8! Ko šie panti atklāj par to, kāda veida autoritāte piemita Jēzum? _____

_____

_____

Lūka atvēlēja laiku, lai uzrakstītu ne tikai savam draugam Teofilam, bet arī nākamajām paaudzēm, ka Jēzus ar kalpošanu bija atklājis Savas autoritātes unikalitāti. Kā Dievam, kas nācis miesā, Viņam patiešām bija tāda autoritāte, kāda nav bijusi nevienam citam.

Daudzi cilvēki dara dažādas lietas Dieva vārdā, kas viņu darbībai piešķir lielu autoritāti. Cik daudz mēs varam būt pārliecināti, ka tad, kad sakām: "Dievs mani vadīja, lai es to izdarītu", Viņš patiešām ir to darījis? Pārrunājiet atbildes Bībeles izpētes grupā. _____

_____

_____

Kristus vislielākā svētruna

Kalna svētruna (Mat. 5.-7. nod.) literatūrā bieži tiek saukta par "kristietības ekstraktu". Lūka 6:20-49 un citur ir uzrakstījis svētrunu izlasi. Tā kā Lūka ir nolīcis svētrunu tūlīt pēc "oficiālās" mācekļu izraudzīšanas (Lūk. 6:13), daži zinātnieki ir nosaukuši to par "Divpadsmit mācekļu iesvētīšanas uzdevumu".

Kā tas ir atklāts Lūk. 6:20-49, svētruna sākas ar četrām svētībām un ar četriem "vai!", kā arī iezīmē citas būtiskas kristīgās dzīves sastāvdaļas.

Izpēti Lūk. 6:20-49 un jautā sev, kā tavā dzīvē ir ietverti šeit izteiktie principi!

1. Kristīgā svētība (Lūk. 6:20-22). Kā nabadzība, izsalkums, asaras un naidīga attieksme no citiem var būt par svētību?

2. Kristieša prieka iemesls, piedzīvojot noraidījumu (Lūk. 6:22, 23).

3. Sargies no vai! (Lūk. 6:24-26) Pārskati katru no četriem vai! Kāpēc kristietim vajadzētu sargāties no tiem?

4. Kristīgā pavēle (Lūk. 6:27-31). Šī ir visvairāk pārrunātā Jēzus pavēle un tiek uzskatīta par grūtāk ievērojamu nekā zelta likums. Kristīgā ētika savos pamatos ir pozitīva, nevis negatīva. Tā runā nevis par to, ko nedarīt, bet gan – ko darīt. Tā vietā, lai teiktu "neienīsti" savu ienaidnieku, tā saka: "Mīli savu ienaidnieku." "Zobs pret zobu" likuma vietā zelta likums prasa tīras labestības ētiku (pagriez otru vaigu). Mahatma Gandijs no zelta likuma attīstīja veselu politisku filosofiju, lai stātos pretī Jaunajam ar labo, un beigās izmantoja šo principu, lai izcīnītu Indijas neatkarību no britu koloniālisma. Līdzīgi Martins Luters Kings izmantoja zelta likuma ētiku, lai mazinātu rasu dalīšanas Jaunumu Savienotajās Valstīs. Tur, kur valda mīlestība, tronī kāpj svētība.

5. Kristieša ceļš (Lūk. 6:37-42). Ievēro Kristus neatlaidību piedošanas, brīvas došanas, priekšzīmīgas dzīves un iecietības jautājumā.

6. Kristīga augļu nešana (Lūk. 6:43-45).

7. Kristīgs celtnieks (Lūk. 6:48, 49).

Jauna ģimene

Lieli skolotāji pirms un pēc Jēzus ir mācījuši par vienotību un mīlestību, bet parasti tā ir bijusi mīlestība atsevišķas grupas ietvaros – kopienā, ko noteica pēc kastas, ādas krāsas, valodas, cilts vai reliģijas. Bet Jēzus salauza šīs barjeras, kas dala cilvēkus, un ieviesa jaunu ģimeni, kas nešķiro cilvēkus pēc tādiem principiem, kā tas notiek parasti. Zem nepelnītās, neizslēdzošās, universālās un uzpurīgās "agape" mīlestības karoga Kristus radīja jaunu ģimeni. Šī ģimene atspoguļo oriģinālo, universālo un ideālo konceptu, ko glabā 1. Mozus grāmatas radīšana, kas apliecina, ka ikviens cilvēks ir radīts pēc Dieva līdzības (1. Moz. 1:26, 27) un tāpēc visi ir vienlīdzīgi Viņa priekšā.

Izlasi Lūk. 8:19-21! Nekādā ziņā nemazinot saites un pienākumus, kas saista vecākus un bērnus, brāļus un māsas ģimenes ietvaros, Jēzus skatījās tālāk par miesu un asinīm un nolika abus uz Dieva altāra kā "Debesu un zemes ģimenes" (Ef. 3:15) locekļus. Kristīgo mācekļu ģimenei vajadzētu būt saistītai ar tikpat ciešām saitēm kā ar miesīgajiem vecākiem. Jēzum patiesas ģimenes kritērijs ir nevis asinsradniecība, bet Dieva prāta darīšana.

Ko šie panti māca par atšķirību barjerām, ko Kristus nojauca un kas tik bieži šķir cilvēkus (un bieži arī ar sliktām sekām)? _____

Lūk. 5:27-32 _____

Lūk. 7:1-10 _____

Lūk. 14:15-24 _____

Lūk. 17:11-19 _____

Jēzus misija un kalpošana, Viņa piedodošā sirds un sirsnīgā žēlastība neizslēdz nevienu, bet ietver visus, kas pieņem Viņa aicinājumu. Viņa mūžīgā mīlestība nodrošināja Viņam saskarsmi ar visiem sabiedrības slāņiem.

Kā mēs kā draudze varam labāk ievērot šo svarīgo principu? _____

Mīlestības definīcija: Līdzība par žēlsirdīgo samarieti. 1. daļa

No četriem evaņģēlijiem tikai Lūka stāsta līdzības par pazudušo dēlu un žēlsirdīgo samarieti (Lūk. 10:25-37). Pirmā ilustrē mīlestības vertikālo dimensiju, Tēva neparasto mīlestību pret grēciniekiem. Otrā parāda horizontālo dimensiju – tāda veida mīlestību, kādai vajadzētu raksturot cilvēka dzīvi, atsakoties no jebkuras barjeras starp cilvēkiem un dzīvojot pēc Jēzus “tuvākā” definīcijas: visi cilvēki ir Dieva bērni un ir pelnījuši mīlestību un vienlīdzīgu izturēšanos.

Izlasi Lūk. 10:25-28 un pārdomā divus centrālos jautājumus! Kā tie ir saistīti ar kristīgās ticības un dzīves galvenajām rūpēm? _____

1. “Skolotāj, kas man jādara, lai iemantotu mūžīgo dzīvību?” (25. p.)

Ievēro, ka likuma zinātājs gribēja zināt, kā iemantot mūžīgo dzīvību. Būt glābtam no grēka un ieiet Dieva valstībā patiešām ir viscēlākās no visām tieksmēm, kādas vien var būt cilvēkam, bet likuma zinātājs, tāpat kā daudzi, bija uzaudzis ar nepareizu priekšstatu, ka mūžīgā dzīvība ir kaut kas, ko var nopelnīt ar labiem darbiem. Acīmredzot, viņš nezināja, ka “alga par grēku ir nāve, bet Dieva dāvana ir mūžīgā dzīvība Jēzū Kristū, mūsu Kungā”. (Rom. 6:23)

2. “Kā ir bauslībā rakstīts? Kā tu tur lasi?” (26. p.)

Jēzus laikā sabiedrībā augsti stāvošiem jūdiem, tādiem kā šis likuma zinātājs, bija ieradums uz plaukstas locītavas nēsāt filaktēriju. Tas bija mazs ādas maisiņš, kurā glabājās lielākā daļa no Toras, tai skaitā arī tā daļa, kurā atradās atbilde uz Jēzus jautājumu. Jēzus norādīja likuma zinātājam, kas ir rakstīts 5. Mozus grāmatā (5. Moz. 6:5) un 3. Mozus grāmatā (3. Moz. 19:18) – ko viņš nēsāja savā filaktērijā. Viņam šī atbilde bija uz plaukstas locītavas, bet nebija sirdī. Jēzus norādīja likuma zinātājam uz lielo patiesību: mūžīgā dzīvība nav likuma ievērošana, bet gan aicinājums mīlēt Dievu pilnīgi un bez aiztures un tāpat arī visus Dieva radījumus – “tuvākos”, precīzāk izsakoties. Tomēr vai nu nezināšanas vai augstprātības dēļ likuma zinātājs turpināja sarunu, uzdodot vēl vienu jautājumu: “Kurš ir mans tuvākais?”

Kādi ārēji pierādījumi liecina, ka tu patiešām esi glābts žēlastībā? Tas ir, kas tavā dzīvē pierāda, ka esi taisnots ticībā? _____

Mīlestības definīcija: Līdzība par žēlsirdīgo samarieti. 2. daļa

“Bet viņš, gribēdams attaisnoties, Jēzum jautāja: “Un kurš ir mans tuvākais?”” (Lūk. 10:29)

Kā ekspertam jūdu likumos šim likuma zinātājam vajadzēja zināt atbildi uz jautājumu. 3. Moz. 19:18, kur ir izskaidrots otrs lielākais baušlis, teikts, ka “tuvākie” ir “tavas tautas bērni”. Līdz ar to tā vietā, lai nekavējoties atbildētu uz likuma zinātāja jautājumu vai uzsāktu teoloģisku diskusiju ar viņu un tiem, kas vēroja notiekošo, Jēzus paceļ Savus klausītājus uz augstākā pakāpē.

Izlasi Lūk. 10:30-37! Kādas ir šī stāsta galvenās domas, un ko tās atklāj par to, kā mums vajadzētu izturēties pret citiem? _____

Ievēro, ka Jēzus saka, “kāds vīrs” (30. p.) krita laupītāju rokās. Kāpēc Viņš nenosauca vīra tautību vai stāvokli sabiedrībā? Ņemot vērā stāsta nolūku, kāpēc tas bija svarīgi?

Priesteris un levīts redzēja ievainoto vīru, bet pagāja viņam garām. Lai arī kāds būtu viņu iemesls nepalīdzēt, jautājums mums ir: kāda ir patiesā reliģija un kā to vajadzētu izteikt? 5. Moz. 10:12, 13; Mih. 6:8; Jēk. 1:27.

Jūdu un samariešu attiecības bija naidīgas, un Jēzus laikā tās bija tikai pasliktinājušās (Lūk. 9:51-54, Jāņa 4:9). Tāpēc, padarot samarieti par stāsta “varoni”, Jēzus lika šajā gadījumā jūdiem saprast savu domu vēl spēcīgāk nekā citreiz.

Jēzus aprakstīja samarieša kalpošanu detaļās: viņš iežēlojās, piegāja viņam klāt, pārsēja viņa brūces, uzlēja eļļu un vīnu, aizveda viņu uz viesnīcu, samaksāja par viņa uzturēšanos un apsollīja viņa aprūpi samaksāt atgriežoties. Visas šīs samarieša kalpošanas daļas kopā parāda patiesas mīlestības neierobežotību. Arī fakts, ka viņš to visu darīja cilvēkam, kas, iespējams, bija jūds, atklāj, ka patiesa mīlestība robežas nepazīst.

Priesteris un levīts uzdeva sev jautājumu: kas notiktu ar mums, ja mēs apstātos un palīdzētu šim vīram? Samarietis jautāja: kas notiktu šim vīram, ja es viņam nepalīdzētu? Kāda ir atšķirība starp šiem diviem jautājumiem?

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Ar savu dzīvi un mācībām Kristus ir devis pilnīgu piemēru tai nesavtīgajai kalpošanai, kuras sākums meklējams pie Dieva. Dievs nedzīvo sev. Radot pasauli un uzturot visas lietas, Viņš nemitīgi kalpo citiem. “Viņš liek savai saulei uzlēkt pār ļauniem un labiem un liek lietum līt pār taisniem un netaisniem.” (Mat. 5:45) Šo kalpošanas ideālu Dievs uzticēja savam Dēlam. Jēzum vajadzēja kļūt par cilvēces ceļvedi, lai ar savu priekšzīmi varētu mācīt, ko nozīmē kalpot. Visa Viņa dzīve bija pakļauta kalpošanas likumam. Tā Viņš praktiskā dzīvē īstenoja Dieva bauslību un ar piemēru rādīja, kā mums tai jāpaklausa.” (E. Vaita “Laikmetu ilgas”, 649. lpp.)

Līdzība par labo samarieti nav “izdomāta aina, bet zināms patiess notikums, kas tieši tā arī bija norisinājies. Garām pagājušais priesteris un levīts tagad bija klātesošo pulkā, kas klausījās Kristus vārdus”. (Turpat, 499. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Pārskati svarīgo jautājumu svētdienas tēmas beigās! Kurš gan nav dzirdējis cilvēkus apgalvojam, ka viņi kaut ko darījuši tāpēc, ka Dievs viņiem to licis? Kādos veidos Dievs runā ar mums? Vienlaikus kādas briesmas ir ietvertas Dieva autoritātes piesaukšanā, lai attaisnotu savu rīcību?

---

2. Vēlreiz izlasi četrus “vai!” Lūk. 6:24-26! Kā saprast, ko Jēzus šeit saka? No kā Viņš mūs brīdina šajā dzīvē?

---

3. Pārdomā kopumā autoritātes jautājumu! Kas ir autoritāte? Kādi atšķirīgi autoritātes veidi pastāv? Kāda veida autoritātes pārspēj citus veidus? Kā mums vajadzētu attiekties pret dažāda veida autoritātēm savā dzīvē? Kas notiek, kad mūsu autoritātes nonāk konfliktā?
